

1. Taal- en leesomgeving

In aanraking laten komen met authentieke, vakoverstijgende, thematische contexten.	✓	✓		
In aanraking laten komen met uitdagende teksten en een divers en actueel aanbod van literatuur binnen een vaste leesroutine.	✓	✓	✓	✓
Aanbieden van kennis en vaardigheden uit het leergebied Nederlands in onderlinge samenhang.	✓ ¹	✓	✓	✓
Stimuleren van de leesmotivatie en de durf om te spreken en te schrijven.	✓	✓	✓	✓
Ruimte bieden aan verschillende talen en taalvariëteiten van leerlingen.	✓	✓	✓	✓

2. Taal in de leergebieden

Gelegenheid bieden tot taalproductie in alle leergebieden: gesprekken voeren, schrijven en spreken.	✓	✓	✓	✓
Gelegenheid bieden tot het lezen, bekijken en beluisteren van authentieke en uitdagende teksten die passen bij het leergebied.	✓	✓		
Aanbieden van activiteiten in betekenisvolle contexten waarin vakspecifieke taalvaardigheden en school- en vaktaal verworven kunnen worden.	✓	✓	✓	✓
Stimuleren van het inzetten van kennis over taal, teksten, tekststructuur en taalverzorging bij talige activiteiten in het leergebied.	✓	✓	✓	✓
Aanbieden van een set van aanpakken en flexibel inzetbare strategieën bij het uitvoeren van taalactiviteiten.	✓	✓	✓	✓

3. Begrijpend luisteren, lezen en kijken

Aandachtig kijken en luisteren naar of vloeiend lezen van zakelijke en literaire teksten.	✓ ²	✓	✓	✓
Zowel inzetten als vergroten van kennis van de wereld, woordenschat en kennis over teksten en taal.	✓	✓	✓	✓
Herkennen van perspectieven, publiek, context en communicatief.	✓	✓	✓	✓
doel: informeren, amuseren, instrueren of overtuigen.	✓	✓	✓	✓
Reageren op, evalueren van en reflecteren op de waarde en inhoud van teksten	✓	✓	✓	✓
Bepalen van de aanpak en het flexibel toepassen van begripsverhogende strategieën	✓	✓	✓	✓

4. Doelgericht spreken en schrijven

Formuleren van gesproken, geschreven en multimediale teksten passend bij een bekend publiek, een herkenbare context en een communicatief doel.			✓ ³	✓
Zowel inzetten als vergroten van kennis van de wereld, verteltechnieken, tekstenmerken en -structuren, woordkeus, zinsbouw, taal- en schriftconventies, taalverzorging en tekstopmaak.	✓	✓	✓	✓
Schrijven op letter-, schrift- en tekstniveau met een leesbaar handschrift en typschrift, en verstaanbaar spreken.			✓ ⁴	
Bepalen van de spreek- of schrijfaanpak.			✓	✓
Reviseren van teksten aan de hand van feedback.			✓	

¹⁾ Taalaspecten als grammatica en spelling zijn geen onderdeel van de methode. ²⁾ Vloeiend lezen is geen doel in deze methode.

³⁾ Er worden geen multimediale (audiovisuele) teksten gemaakt. ⁴⁾ Aandacht voor technisch handschrift schrijven of technisch typen is er niet expliciet.

5. Creatief taal gebruiken

Uitdrukking geven aan ideeën, gedachten, ervaringen, gevoelens en fantasieën.				✓
Experimenteren met klanken, woorden, zinnen, literaire genres, taalregels, taalconventies en visuele vormen.	✓	5	✓	
Verkennen van verschillende creatieve manieren van spreken en schrijven.	✓		✓	
Openstaan voor talige creaties van anderen.	✓	✓	✓	✓

6. Schrijven om te leren

Noteren van gelezen, bekeken of beluisterde informatie.	✓	✓		
Samenvatten van gelezen informatie.	✓	✓	✓	✓
Verwoorden, ordenen en structureren van gedachten, verworven inzichten en kennis in tekst of visuele vorm.	✓	✓	✓	✓
Uitbreiden van school- en vaktaal.	✓	✓	✓	✓
Schrijven op letter-, schrift- en tekstniveau met een leesbaar handschrift en typeschrift.				

7. Bronnen onderzoeken

Inschatten van betrouwbaarheid op basis van duidelijk aanwezige kenmerken van de bron: maker, communicatief doel en actualiteit.	✓	✓		
Toekennen van waarde aan de inhoud van de bron en onderscheiden van hoofd- en bijzaken, feiten en meningen.	✓	✓	✓	✓
Vergelijken van soorten aangereikte bronnen op basis van betrouwbaarheid en inhoud.	✓			
Verkennen van zoekmogelijkheden binnen verschillende aangereikte bronnen.	✓			

8. Bronnen verwerken

Hanteren van een passende lees-, kijk- of luisteraanpak bij het zoeken naar informatie in aangereikte bronnen.	✓	✓		✓
Doelgericht selecteren en vergelijken van bruikbare informatie uit aangereikte bronnen.	✓	✓		
Structureren en parafraseren van informatie met vermelding van gebruikte bronnen.	✓	6	✓	✓
Formuleren van een eenvoudige tekst op basis van geselecteerde informatie, afgestemd op doel, publiek en context.			✓	✓

9. Reflecteren op taalactiviteiten

Verwoorden van gedachten en waarnemingen bij de uitvoering van een activiteit.	✓	✓	✓	✓
Evalueren van het product van de taalactiviteit.			✓	✓
Reflecteren op de gekozen aanpak en strategieën in relatie tot het proces en product.	✓	✓	✓	✓

⁵⁾ Visuele vormen in teksten krijgen geen specifieke aandacht. ⁶⁾ Er wordt niet expliciet gewerkt aan bronvermelding.

Geven, ontvangen en verwerken van feedback.			✓	✓
Formuleren van leerdoelen en maken van keuzes voor toekomstige taalactiviteiten op basis van evaluatie en reflectie.			✓	✓

10. Doelgericht gesprekken voeren

Afstemmen op communicatief doel: informeren, amuseren, instrueren of overtuigen, in een herkenbare context.	✓		✓	✓
Afstemmen op gesprekspartner: kennis en achtergrond.	✓	✓	✓	✓
Afstemmen op context: talig repertoire, toon, intonatie, volume en non-verbale communicatie.	✓	✓	✓	✓
Constructief laten verlopen van on- en offline gesprekken met behulp van schrift- en gespreksconventies.			✓	✓

11. Gesprekken voeren om te leren

Constructief laten verlopen van gesprekken met behulp van gespreksconventies.	✓	✓	✓	✓
Verwoorden van gedachten, inzichten en kennis over concepten, verschijnselen en aanpakken.	✓	✓	✓	✓
Vragen om en antwoorden op verzoek om toelichting, verklaring of verificatie.	✓	✓	✓	✓
Analyseren van informatie en perspectieven.	✓	✓	✓	✓
Beargumenteren en samenvatten van standpunten, opgedane kennis, beslissingen of gekozen aanpak	✓	✓	✓	✓

12. Vorm en betekenis beschouwen

Beschouwen van relaties tussen klankvormen en hun betekenis: letterklanken, intonatie, ritme.	✓	✓	✓	✓
Beschouwen van relaties tussen woordvorming en hun betekenissen: lettergrepen, samenstellingen, afleidingen, verbuigingen, vervoegingen.				
Beschouwen van woordvolgorde en eenvoudige zinsopbouw, rondom een werkwoord, waarbij elk zinsdeel en elke woordsoort een stukje informatie toevoegt aan de zin.				
Inzetten van taalkundige begrippen en taalbeschouwing-strategieën: analyseren, vergelijken, ordenen, relateren, categoriseren.				
Opmerken van effecten van keuzes in taalgebruik: woordgebruik, register, zins- en tekstopbouw en stijlmiddelen.	✓	✓	✓	✓

13. Schriftelijke taalverzorging

Toepassen van kennis over klankvorm, woordvorming en zinsbouw bij spelling.			✓	
Toepassen van regels en procedures op woord-, zins- en tekstniveau: spelling, formulering, interpunctie, tekstconventies en tekstopmaak.			✓	
Tonen van spellinggeweten en spellingbewustzijn.			✓	
Inzetten van hulpmiddelen en bronnen om regels en procedures correct toe te passen en teksten te redigeren.			✓	

14. Talige identiteit

Verkennen van het eigen talige repertoire in de volle breedte.	✓	✓	✓	✓
Reflecteren op hoe je overkomt op anderen op basis van keuzes in je eigen talige repertoire.	✓	✓	✓	✓
Waarderen van het eigen talige repertoire.	✓	✓	✓	✓

15. Taalvariatie

Beschouwen van de meest voorkomende taalvariëteiten van het Nederlands: school- en vaktaal, groeps- en streektaalen.				
Verkennen van de contexten waarin verschillende talen en taalvariëteiten worden gebruikt.				
Verkennen van oordelen over verschillende talen en taalvariëteiten.	Thema- katern			
Verkennen van overeenkomsten en verschillen tussen het Nederlands en andere talen en taalvariëteiten op klank-, woord- en zinsniveau.				

16. Taalverandering

Herkennen van verschillen tussen taalgebruik van vroeger en nu in gesproken en geschreven teksten.	✓			
Onderscheiden van veranderingen in vorm, betekenis en gebruik.			✓	✓
Herkennen van nieuwe woorden en uitdrukkingen in het Nederlands onder invloed van media, digitalisering en andere talen.	✓			

17. Inzicht in verhalende teksten

Beschrijven welk probleem of welke wens van een hoofdpersoon de motor van het verhaal is en hoe het verhaal zich ontwikkelt.	✓		✓	
Onderscheiden van soorten personages als hoofd- en bijfiguren, helpers en tegenspelers.	✓		✓	
Beschrijven van de vertelperspectieven.	✓		✓	
Herkennen van technieken die een schrijver gebruikt om spanning op te bouwen.	✓		✓	
Beschrijven waar, wanneer en onder welke omstandigheden een verhaal zich afspeelt.	✓		✓	

18. Verkennen van literaire genres

Verkennen van genres in poëzie-, proza- en dramateksten.	✓		✓	
Verkennen van de rol van beeldgebruik in diverse genres.	✓		✓	
Herkennen van figuurlijk taalgebruik, stijlfiguren, beeldspraak, rijm, ritme en visuele elementen.	✓		✓	

19. Leesvoorkeur

Verkennen van rijke en gevarieerde literatuur, van verschillende genres en schrijvers.	✓		✓	
--	---	--	---	--

Begrijpend lees lessen (1,2,3,4,6,7)	Wereldoriëntatie en Burgerschap (2,4,7)	Schrijflessen (1-6)	Mondelinge communicatie (5 schrijflessen 1,2)
---	--	---------------------	--

Evaluëren van persoonlijke lees-, luister- en kijkervaringen.	✓	✓	✓	✓
Verwoorden van persoonlijke voorkeuren en keuzes op basis van tekstgenres en -kenmerken, de eigen leesvaardigheid en interesse.	✓			
Aangaan van nieuwe leesuitdagingen binnen een vaste leesroutine en het verbreden van de eigen leesvoorkeur.	✓			

20. Functies van literatuur

Lezen, luisteren en bekijken van rijke en gevarieerde literaire teksten in allerlei verschijningsvormen: mondeling, schriftelijk en multimediaal.	✓	✓	✓	
Verwoorden van persoonlijke leeservaring en -beleving na het lezen van literatuur.	✓			✓
Verwoorden van opgedane inzichten en kennis over zichzelf en andere mensen na het lezen van literatuur.	✓			✓
Verwoorden van opgedane inzichten en kennis over de wereld en culturen na het lezen van literatuur.	✓	✓		✓
Geven van een waardeoordeel over een tekst.	✓			✓